

Inatsisartuni ilaasortaq Tillie Martinussen
Suleqatigiissitsisut

Mittarfiit pillugit § 37 naapertorlugu apeqquteqaammut 2018-098-imut akissut

Asasara Tillie Martinussen

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu apeqquteqaatinut nassiussannut qujanaq. Apeqqutit matuma kinguliani ataasiakkaarlugit allanneqarput, akissummillu malitseqarlutik.

Inuussutissarsionermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik apeqqut 4-p akineqarnerani tapiliussivoq.

19-06-2018
Suliaq normu: 2018-12093
Allagaq normu: 8011599

Postboks 909
3900 Nuuk
Oqar.: (+299) 34 50 00
E-mail: box909@nanoq.gl
Fax: (+299) 34 63 56
www.naalakkersuisut.gl

Apeqqut 1:

Sooq Naalakkersuisut mittarfiit arlallit ataatsikkut sananissaat saqqummiuppaat - imaluunniit eqqortumik oqaatigalugu; mittarfiit arlallit ataatsikkut sananissaasa aningaasalersornissaannut sinaakkutissatut piumasaqaatit, aningaasatigut naleqartussat annertuumik, piffissap sivikittuinnaap iluani?

Tamatumani eqqarsaatigaarput IIA/2018 imm. 21.

1 A) Sunaana taamarsuaq tuaviuuttariaqartoq?

Akissut:

Naalakkersuisut 2018-imi immikkut ittumik upernaakkut ataatsimiinnermi Uunga siunnersuut: Nuummi aamma Ilulissani nunanit tamalaanit mittarfiit kiisalu Qaqortumi nunap immikkoortuani mittarfiup sananeqarnissaannut, ingerlanneqarnissaannut aningaasalersorneqarnissaannullu killiliussatut piumasaqaatit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. xx af xx. xxx 2018-imeersoq saqqummiuppaat. Inatsisissatut siunnersuut nassuiaatinik tamakkiisunik ilaqartinneqarpoq. Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliamut suliassanngortitsinissamut innersuussipput. Isumaga malillugu inatsisissatut siunnersuutip Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaat avaqqutiinnarlugu oqallisigineqarnissaa suliarineqarnissaalu naapertuutinnigilaq.

Aallaqqaataaniit pilersaarut malillugu siunnersuut 2018-imi upernaakkut ataatsimiinnermi suliarineqartussaagaluarpoq.

Naalakkersuisut inatsisissatut siunnersuut saqqummiussaas Inatsisartuni siullermeerneqarsimavoq, aammalu Inatsisartuni aappassaaneerneqarnissaa pingajussaaneerneqarnissaalu pitinnagu ataatsimiititaliamit suliarineqarnissaa utaqqineqarpoq. Inatsisissatut siunnersuutip ataatsimiititaliami peqqissaartumik suliarineqarnissaa soorunami Naalakkersuisut ataqqivaat.

Apeqqut 2:

Naalackersuisut isumaqarpat siunertarisamut naleqquttuussasoq sapinngisamik amerlanerpaat isumaqataappata isumagalugulu kingunissaasa ersarissumik innuttaasunut nassuiarneqarnissaat sinaakkutissatut piumasaqaatit akuerineqartinnagit?

- Taamaattoqarsimappat, sooq? taamaattoqarsimangippat; tassunga suna pissutaava?

Akissut:

Kingunerisassat inuiaqatigiit aningaasaqarnerannik misissueqqissaarnermi alloriarneq 2-mi annertuumi, Inatsisartuni ilaasortanut nassiunneqartumi aammalu tallimangornermi 25. maj 2018-imi isumasioqatigiinnermi saqqummiunneqartumi ersarissumik nassuiarneqarput.

Inatsisartuni innuttaasut sinniisaasa najoqqutassat saqqummiunneqartut atuarluarnerisigut innuttaasut soqutigisaannik pitsaanerpaamik isumaginninnissaat, taakkulu aqqutigalugit inatsisissatut siunnersuummik peqqissaartumik suliaqarnissaat Naalackersuisut tatigaat. Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnissaa Naalackersuisunit qilanaarineqarpoq.

Apeqqu 3:

Narsarsuup Kangerlussuullu qanoq pineqassasut Naalackersuisut naatsorsuutigaa?

Akissut:

Kommunit attuumassuteqartut suleqatigiissitaliorput, mittarfiit nutaamik ilusilerneqarnissaat eqqarsaatigalugu nunaqarfiit ineriartortitsinermi ingerlaqqiffiginnaasaannik misissuisussanik.

3 A) Taama pisoqassappat allanngortiterinissat qanoq akeqassappat aamma misissuinerit nalunaarusiallu taakkununga tunngasut Naalackersuisut suut innersuussutigisinnaavaat?

Akissut:

Inuiaqatigiinni aningaasaqarnermik misissueqqissaarnermi alloriarneq 2 innersuussutigineqarpoq, tassanilu mittarfiit ilusissaattut siunnersuutigineqartumi inuiaqatigiit aningaasaqarnerat aamma nunap karsiata aningaasaqarnera allaaserineqarput. Tamatuma saniatigut inatsisissatut siunnersuut innersuussutigineqarpoq.

3 B) Mittarfiilassat arlaariit ataatsikkut sananeqartussat aningaasalersornissaasa sinaakkutaannut allannguutit taakku ilaatinneqarpat imaluunniit immikkut aningaasalersorneqartussaassappat?

Akissut:

Apeqqu 3A-mut akissut innersuussutigineqarpoq.

Apeqqu 4:

Suliat inuutissarsiutillu isertitsissutaasinnaasut, Mittarfiortiternissamut atatilugu taaneqareersut saniatigut imaluunniit apeqqu 10-mi suliassat taaneqartut aamma ilanngaatigalugit akileraarutitigut isertitat akiliutigineqartut qulaani taaneqartunit sulianit, suuppat Naalackersuisut ukiut tulliuuttut qulit ingerlanerani aallartinniagaat?

- Immikkut pilersaaruteqartoqarpa mittarfiliortoqarnissaa pissutigalugu aamma aningaasalersorneqartariaqartussanik?

- Ilaqarpat piviusunngortinneqarsinnaanngitsunik mittarfiliortoqarnissaata akuerineqarnera pissutigalugu? taamaassimappat suuppat?

Akissut:

Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermullu Naalackersuisoqarfik apeqqut 4-mut apeqqutinullu taassuma ataaniittunut imatut akissuteqarluni tapiliussivoq:

"Aningaasaqarnerup arlalinnik aallaaveqarnissaa anguniarlugu Naalackersuisut Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornermut immikkoortumik ineriartortitsinissamik kissaateqarput, taakkunungalugu nukissiuuteqarneq takornariaqarnerlu ilaatinneqarput, tamanna aqqutigalugu siunissami isertitassanut tunngaviusut amerlanerunissaat qulakkeerineqarsinnaammat.

Naalackersuisut ukiuni kingullerni suliffeqarfinnut, Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiuutinik ingerlataqarnissamik kissaateqartunut atugassarititaasunut killiliussanik pitsanngorsaanaasaaq sulissutigaaq. Tassalu inatsisitigut killiliussat aammalu avataaniit aningaasalersornissamat periarfissat pitsaanagerusut, ataatsimoorlutik suliffeqarfinnik pioreersunik nutaanillu ineriartortitsinermi, taamaalillunilu Kalaallit Nunaata isertitassanik nutaanik pilersitsiniarnerani atorineqartussat pilersinneqarput.

Assersuutigalugu takornariaqarnermi nunap iluani takornariaqarnermut pilersaarussiaq, Kalaallit Nunaanni takornariartitsisarnermik ingerlatsinermut killiliussanik pitsanngueqataasussaaq akuerineqarpoq. Nukissiuuteqarnermi aamma immikkoortumut pilersaarut nutaaq, inuussutissarsiuutinik ingerlataqarnerup tassunga tunngasortaanut tapertaasussaaq suliarineqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu Naalackersuisut naatsorsuutigaaq, ukiuni qulini apeqqutigineqartuni inuussutissarsiuutinik ingerlataqarfinni arlalinni aningaasaqarnikkut pitsaasumik ineriartortoqarumaartoq.

Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiorneq siornatigut piniarnermi aalisarnermilu aammalu suliffeqarfinni Namminersorlutik Oqartussani pigineqartuni atorfippassuarnik peqareersimalluni, siunissamat namminersorluni inuussutissarsiornerup iluani atorfippassuarnik peqalernissaanut allanngoriartorpoq.

Naalackersuisut ineriartornermi tassani sinaakkusiisussatut inissisimapput, taamaalilluni inuussutissarsiorneq pitsaanerpaamik ineriartortinneqarsinnaassalluni. Taamaattumik inuussutissarsiuutinut aningaasaliissutit amerlanersaat soqutigisaqartunit namminersortunit pissarsiarineqartartussaapput. Tassalu Naalackersuisut kisimiillutik ukiuni tulliuuttuni suliassat suut aallartinneqassanersut aalajangersinnaanngilaat, tamatumani inuussutissarsiornermik ingerlataqarneq annertuumik apeqquataasussaammat.

Ukiuni kingullerni inuussutissarsiornermi nutaaliernerit ineriartortinneqarnissaat annertuumik aallunneqarpoq, kingullermik amerlanngitsunik taarsigassarsititsisarnarup (mikrolån) aamma aallartitsinissamat aqqissuussinermik, inuussutissarsiuutini taakkunani ineriartortitseqataasussat atuutsinneqalernerisigut.

Takornariaqarnermi Ilulissat Kangiani tikeraanut saaffiginnittarfissamik ineriartortitsineq pilersaarusionerlu aallartinneqareerpoq. Tamatuma saniatigut tikeraanut

saaffiginnittarfissanik allanik arlalinnik titartaanerit aallartinneqarput. Taakku sulianut, mittarfinnut nutaanut pilersaarutitik tapertaqarsinnaasunut assersuutissaapput. Umiarsuit sinersorlutik takornariartitsisarnerinut attaveqaatit pitsaanerulernissaat aamma suliassaqaarfimmi tassani ineriartortitseqqinnissamut pitsannguissapput.

Nukissiuuteqarnermi erngup nukinganik isumalluuteqarfiusinnaasut nunap assinginut nalunaarsorneqaleruttorput. Taakku suliffissuaqarnermi, inuussutissarsiornermi, immaqalu qarasaasiaqarfinnik pilersitsinissamut atatillugu siunertanut assigiinngitsunut erngup nukinganik isumalluuteqarfiit atorluarneqarnissaannut iluaqutigineqassapput.

Mittarfiliassanut pilersaarutit peqqutigalugit suliassanik pilersaaruteqartoqarnerisoq, imaluunniit mittarfiliassanut pilersaarutit peqqutaallutik suliassanik piviusunngortitsinissamik pinngitsoortitsisoqarnerisoq pillugu apeqqummut tunngatillugu uku oqaatigineqarsinnaapput.

Mittarfinnik nutaanik sanaartornissaq inuussutissarsiutinik ingerlareersunik ineriartortinissamut aamma inuussutissarsiutinik nutaanik pilersitsinissamut periarfissanik annertusititseqataassasoq Naalakkersuisut isumaqarput. Ilaatigut takornariaqarnermut pilersaarummi nutaami, ilaatigut Ilulissani Nuummilu attaveqaatit pitsaanerulersinneqarnissaasa nunap immikkoortuini taakkunani takornariaqarnermik ineriartortitsinermut tapertaanissaat tunngavigineqarpoq.

Taamaattumik mittarfinnut nutaanut aningaasaliissutit inuussutissarsiornermi suliat assigiinngitsut ataatsikkut sunniutaannik, siunissami aningaasaqarnermik amerlanerusunik aallaavilimmik pilersitsinissamut, inuiaqatigiillu pissarsiassaannik pilersitsinissamut nukittorsaaqataasussamik pilersitsiviunissaat neriuutigineqarpoq.”

Apeqqu 5:

Misissoqqissaarneqarsimanerluni nunatsinni suut aporfiit pinngorsinnaanersut pilersaarutigineqartutut sanaartorerit taama amerlatigisut amerlasuut ingerlanneqalerpata - ilanngullugit sanaartortartut akornanni, piginnaasallit eqqarsaatigalugit soorlu ingenørnit, immikkut ilisimasallit il.il. kiisalu aamma qanoq iliorluni tamakku aporfiit pinngitsoortinniarneparpat?

Akissut:

Pissutsit taakku inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini allaaserineqarput.

5 A) Taamaattoqarsimappat sumiippat; Naalakkersuisut isumaat naapertorlugu suliassat tamakkut qanoq aaqqinneqarniarpat?

- Immikkoortuni pineqartuni aamma sulisussat amingaatigineqarpoq soorlu Danmarkimi Islandimilu (Nationalbankip kalaallit nunaata aningaasaqarnerank misissuina august 2017mi, qupp 13).

Akissut:

Pissutsit taakku inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini allaaserineqarput.

Apeqqu 6:

6. Paaqqinnittarfiit 50-nut inissallit aamma utoqqarnut 100-nut inissallit qassit sananeqarsinnaagaluarpat mittarfiliortiternernut aningaasaliissutit tamakkiisut atorlugit?

- Naalakkersuisut taamaattut akii qanoq naatsorsortarpaat?

Akissut:

§ 37 naapertorlugu apeqqummi nr. 2017-287-imi apeqqutip immikkoortuanut 2-mut, utoqqarnut innarluutilinnullu inissianut tunngasumut akissut innersuussutigineqarpoq.

Neriuppunga qulaani allaqqasuni apeqquteqaatitit akineqartut.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Simon Simonsen